

N:o 15.

Ank. till Riksd. kansli den 22 februari 1906, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner angående upptagande af skogsvårdsafgifter för trävaror och trämassa, som utföras från riket annorledes än genom skeppning eller å järnväg.

Laguskottet har till förberedande behandling fått mottaga tvenne likalydande motioner, väckta den ena under n:o 20 inom Första Kammaren af herrar *A. Hammarström* och *A. Bergström* och den andra under n:o 59 inom Andra Kammaren af herrar *G. S. Neiglick* och *J. M. Johansson* i Mellbyn. Motionerna äro af följande lydelse:

»Enligt § 1 i kungl. förordningen angående skogsvårdsafgifter den 24 juli 1903 skall för trävaror och trämassa, som från landet utföras, såsom skogsvårdsafgift erläggas visst belopp för hvarje kubikmeter fast mått af de i paragrafen angifna slag af trävaror samt för hvarje ton af trämassa. I fråga om uppbörden af skogsvårdsafgifterna innehåller emellertid förordningen stadganden endast beträffande den utförelse, som äger rum sjöledes genom skeppning eller till lands å järnväg. Frågan huruledes skogsvårdsafgifter skola uppbäras för trävaror, som från Sverige flottas till utlandet, samt för trävaror och trämassa, som medelst dragare forslas ur riket, har däremot icke gjorts till föremål för några bestämmelser vare sig i den nämnda förordningen eller i den till samma förordning sig anslutande kungl. kungörelsen angående uppbörd af skogsvårdsafgifter m. m. den 8 december 1904. En följd häraf är ock, att för trävaror och trämassa, som på någotdera af sistberörda bägge sätt utföras, skogsvårdsafgifter icke ifrågakomma.

Vid tillkomsten af 1903 års förordning torde man hafva utgått från det antagande, att nu ifrågavarande utförelse icke omfattade några egentligen afsevärda kvantiteter, hvilket förhållande tillika med de vida större svårigheter, hvilka här — jämfördt med utförelse medelst skeppning eller å järnväg — påtagligen måste vara förenade med uttagande af skogs-

vårdsafgifter, väl kan förklara tillvaron af den lucka i lagstiftningen, som sålunda måste anses föreligga. Om denna förklaring är riktig, lär man dock kunna våga påstå, att det nyssberörda antagandet icke var öfverensstämmande med verkliga förhållandet. Ty den utförelse, hvarom här är fråga, måste för visso anses ganska afsevärd ej mindre på grund af sin omfattning än ock i betraktande af därmed förknippade omständigheter.

Uti särskilda i årgångarna 1900 och 1904 af Ekonomisk Tidskrift intagna, på norska uppgifter grundade öfversikter af timmerflottningen mellan Sverige och Norge under åren 1891—95 samt 1896—1900 förekommer följande beräkning.

Under förstnämnda period skulle hafva flottats från Sverige till Norge i medeltal årligen:

i Enningdals eller Berby älf	5,400 kubikmeter
till Tistedalsälven genom Otteid kanal öfver Gjösbu hästjärnbana	48,500 »
till Glommen genom Flisen älf från de s. k. »Svenskavasdragene»	35,000 »
	Summa 88,900 kubikmeter

Under åren 1896—1900 skulle flottningen till Norge hafva omfattat i årligt medeltal:

genom Enningdalsälven	4,000 kubikmeter
» Vingersjöarna	9,700 »
» Tistedalsälven	73,900 »
» Flisen älf	46,500 »
	Summa 134,100 kubikmeter.

Beträffande sistnämnda virkeskvantiteter inhämtas för öfrigt följande.

Af det i Enningdalsälven framflottade virket beräknades en tiondedel hafva kommit från norska skogar, hvaremot det öfriga skall hafva utdrifvits från skogar i Sverige genom Bullaresjöarna, och det genom Tistedalsälven flottade hade i sin helhet antagits komma från svenska skogs-trakter utefter Dalslands kanal. För öfrigt gällde om samtliga förestående uppgifter, att de icke gjorde anspråk på att vara fullständiga, hvarför-utom i afseende å beräkningen reservation gjordes för felaktigheter, beroende på osäkerhet i fråga om timrets medeldimensioner.

Nu anförda sifferuppgifter kunna dessutom, oafsedt sin större eller mindre fullständighet och tillförlitlighet, naturligtvis, såsom afseende allenast flottningen, icke gifva erforderlig ledning för bedömande af i hvilken omfattning trävaruutförelsen för närvarande i följd af ofvan anmärkta brist

i lagstiftningen undandrages erläggande af skogsvårdsafgifter, hvilket förhållande också tydligt nog framstår vid jämförelse med uppgifter, bifogade en i början af år 1905 till Kungl. Maj:t från Värmlands läns skogsvårdsstyrelse ingifven framställning i förevarande ämne. Sistberörda uppgifter, hvilka lämnats af vederbörande exportörer, utvisa, att ensamt från Värmland under år 1902 utförts till Norge, dels i flottled, dels med dragare, virke till myckenhet af sammanlagdt 156,183 kubikmeter fast mått, där af 155,835 kubikmeter af beskaffenhet att hafva bort draga skogsvårdsafgift med 10 öre per kubikmeter.

Det missförhållande, som sålunda i ganska stor utsträckning gör sig gällande, och hvilket framstår i en än oförmånligare dager därigenom, att skogarna vid gränsen ofta nog befinna sig i utländska undersåtars ägo och det afverkade timret vanligen i helt och hållet oförädladt skick härifrån landet utföres, har också inom de västra gränsprovinserna gjort sig kännbart såsom en verklig och betydande olägenhet. Därom vittnar till en början förenämnda af Värmlands läns skogsvårdsstyrelse gjorda framställning och jämväl från Älfsborgs län lärer en liknande framställning hafva aflåtits. Otvifvelaktigt måste det ock anses såsom en uppgift af vikt, att ifrågavarande missförhållande oförtöfvadt afhjälpes.

Å andra sidan bör emellertid äfven framhållas, att nu gällande bestämmelser i afseende å uppbörd af skogsvårdsafgifter och kontroll å deras erläggande icke utan vidare kunna utsträckas till den utförelse, hvarom här är fråga. Uppenbart är fastmera att, på sätt ock ofvan antydts, svårigheter möta att i detta hänseende träffa lämpliga bestämmelser, ehuru väl dessa svårigheter ingalunda torde vara oöfvervinneliga. Sannolikt skulle ett ganska tillfredsställande resultat kunna ernås, om afgifterna i fall, som nu afses, påfördes efter själfdeklaration af vederbörande exportör, och uppbörden anförtröddes åt kronofogden i orten. Nödig kontroll å deklARATIONERNAS riktighet kunde säkerligen åstadkommas till en del redan genom krono- och jägeribetjäningen, och möjligen kunde för ändamålet under någon form äfven bevillingstaxeringsmyndigheternas medverkan tagas i anspråk. Men framför allt borde man i sådant hänseende kunna tillgodogöra sig den kontroll, som af tullverkets gränsbevakning utöfvas å gränstrafiken. Erforderlig utredning i detta hänseende lärer dock svårigen kunna åstadkommas annorledes än genom Kungl. Maj:ts föranstaltande; och föranlåtas vi fördenskull vördsamt hemställa, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t efter verkställd erforderlig utredning snarast möjligt för Riksdagen framlägga förslag till sådant tillägg till Kungl. Maj:ts nådiga förordning angå-

ende skogsvårdsafgifter den 24 juli 1903, att dylika afgifter varda erlagda äfven för trävaror och trämassa, som utföras från riket annorledes än genom skeppning eller å järnväg.»

Då 1 § i förordningen angående skogsvårdsafgifter den 24 juli 1903 utan undantag stadgar, att för trävaror och trämassa, som från landet utföras, skall såsom skogsvårdsafgift erläggas visst i paragrafen bestämdt belopp, synes den omständigheten, att svårigheter vid de i motionerna berörda fall förefinnas angående sättet för uppbörden, icke böra föranleda, att i dessa fall de föreskrifna afgifterna icke skulle utkrävas. Enligt hvad i motionerna påvisas, uppgå de skogsvårdsmedel, om hvilka det allmänna härigenom går miste, till ganska afsevärda belopp, hvilket förhållande icke heller kan anses tillfredsställande. Utskottet anser därför, att åtgärder böra vidtagas till afhjälpan af denna oegentlighet samt att för sådant ändamål erforderligt tillägg göres till förordningen angående skogsvårdsafgifter. Emellertid erfordras en utredning rörande lämpligaste sättet för uppbörden af berörda afgifter, hvilken utredning icke gärna kan åstadkommas annorledes än genom Kungl. Maj:t. Utskottet får därför hemställa,

att Riksdagen, med bifall till förevarande motioner, ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t efter verkställd erforderlig utredning snarast möjligt för Riksdagen framlägga förslag till sådant tillägg till förordningen angående skogsvårdsafgifter den 24 juli 1903, att dylika afgifter varda erlagda äfven för trävaror och trämassa, som utföras från riket annorledes än genom skeppning eller å järnväg.

Stockholm den 22 februari 1906.

På lagutskottets vägnar:

C. A. SJÖCRONA.

Herrar *Jansson* och *Nordin* hafva begärt få antecknad, att de icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.